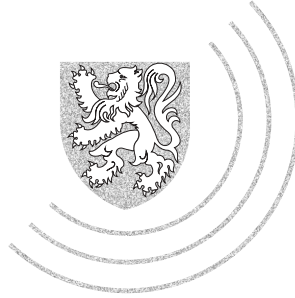

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

20 november 2002

ONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met

1. **de partnerschapsovereenkomst tussen de leden van de groep van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan, enerzijds, en de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, anderzijds, de bijlagen I tot VI, de protocollen 1 tot 3 en de slotakte, ondertekend in Cotonou op 23 juni 2000 ("Overeenkomst van Cotonou"),**

en

2. **het intern akkoord tussen de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, inzake maatregelen en procedures voor de tenuitvoerlegging van de ACS-EG-partnerschapsovereenkomst en de bijlage, ondertekend in Brussel op 18 september 2000**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
uitgebracht door de heer Frans Ramon**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Luc Van den Brande.

Vaste leden :

de heren Freddy Sarens, Walter Vandenbossche, Luc Van den Brande, Johan Weyts ;

de heren Louis Bril, Peter Gysbrechts, Jacques Laverge, Stefaan Platteau ;

de heren Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete, Miel Verrijken ;

de heren Peter De Ridder, Patrick Hostekint ;

de heer Frans Ramon ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

Plaatsvervangers :

mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Erik Matthijs, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Jef Van Looy ;

de heren Julien Demeulenaere, Didier Ramoudt, Marc van den Abeelen, Paul Wille ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Pieter Huybrechts, Luk Van Nieuwenhuysen ;

de heren Marcel Logist, Jacques Timmermans ;

de heer Eloi Glorieux ;

de heer Jan Roegiers.

Zie :

1240 (2001-2002)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

INHOUD

	Blz.
I. Inleidende situering door de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting	4
II. Algemene bespreking	4
II.1. Tussenkomst van de heer Patrick Hostekint	4
II.2. Tussenkomst van de heer Frans Ramon	5
II.3. Tussenkomst van de heer Peter Gysbrechts	5
II.4. Tussenkomst van de heer Miel Verrijken	5
III. Stemmingen	6
III.1. Artikelsgewijze stemming	6
III.2. Stemming over het geheel	6

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden werd op datum van dinsdag 22 oktober 2002 het ontwerp van decreet houdende instemming met het akkoord van Cotonou en het daarbij horende intern akkoord inzake maatregelen en procedures voor de tenuitvoerlegging daarvan, na bespreking, unaniem goedgekeurd.

I. INLEIDENDE SITUERING DOOR DE HEER JAAK GABRIELS, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, BUITENLANDS BELEID, BUITENLANDSE HANDEL EN HUISVESTING

De minister onderstreept het grote belang van het nu voorliggende akkoord van Cotonou van 23 juni 2000. Het gaat hier immers om een essentiële partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie enerzijds, en 77 ex-kolonies van haar lidstaten in Afrika, de Caraïben en de Stille Oceaan anderzijds.

Het akkoord van Cotonou vervangt de vierde Lomé-conventie die afliep op 29 februari 2000. Het combineert politiek, handel en ontwikkeling. Het verdragsgeheel berust met name op vijf, onderling afhankelijke, pijlers : een brede politieke dimensie, het stimuleren van de participatieve benadering, meer nadruk op armoedebestrijding, een nieuw kader voor economische en handelssamenwerking, en een herformulering en een hervorming van de financiële samenwerking. Op die manier wordt een zeer evenwichtig verdragsgeheel gerealiseerd, dat misschien niet perfect is, maar toch van het grootste belang is voor de betrokken ontwikkelingslanden. Voor een gedetailleerde uitleg bij elk van deze elementen verwijst de minister de commissieleden naar de exhaustieve memorie van toelichting bij het verdrag.

Hij wijst er verder op dat het nu voorliggende akkoord voor de betrokken landen ook van groot belang is in het ruimere kader van de werkzaamheden van de Wereldhandelsorganisatie. Dit meer bepaald met het oog op een meer gelijke toegang tot de wereldmarkt.

Ten slotte benadrukt de minister nog dat het akkoord van Cotonou voor eind november in elk van de betrokken parlementen zou moeten goedgekeurd zijn, teneinde ten volle uitvoering te kunnen krijgen. In het licht van onze historische verantwoordelijkheid tegenover deze groep van ex-kolonies, verzoekt de minister de commissieleden dan

ook om hun instemming te betuigen met het hen voorgelegde akkoord.

II. ALGEMENE BESPREKING

II.1. Tussenkomst van de heer Patrick Hostekint

De heer Patrick Hostekint onderschrijft ten volle het belang en de nobele doelstellingen van het verdrag van Cotonou. Tegelijk wenst hij echter een zekere scepsis te uiten ten aanzien van het potentiële succes van dit gegeven.

Het nu voorliggende akkoord van Cotonou is immers maar de voortzetting van een heel proces van opeenvolgende akkoorden van Lomé, en de zelfs nog daaraan voorafgaande akkoorden van Yaoundé. Telkens voorzag de EG (later de EU) hierin een preferentiële toegang tot haar markten voor producten afkomstig uit haar ex-kolonies (de zogenaamde ACS-landen). Vastgesteld moet echter worden dat de mooie principes uit deze verdragen zich niet in de realiteit hebben vertaald. De arme landen zijn er over de afgelopen decennia immers op achteruit gegaan, terwijl de rijke (in casu Europese) landen nóg rijker geworden zijn.

Ondanks de onmiskenbaar positieve elementen in het – overigens ook nogal technische – Cotonou-akkoord, vreest de heer Patrick Hostekint dat het ook dit keer opnieuw bij dure woorden zal blijven. Het voornemen, bijvoorbeeld, om de minst ontwikkelde landen binnen de vijf jaar volledig vrije toegang te geven tot de EU-markt, ziet de heer Hostekint nog niet onmiddellijk bewaarheid worden. De mooie verdragsprincipes halen het met andere woorden niet tegen de harde realiteit van de globalisering van de wereldeconomie.

Hij wijst er daarbij overigens op dat het Cotonou-akkoord, hoe men het ook draait of keert, op de eerste plaats een handelsakkoord is, dat mee gericht is op een verdere liberalisering van de wereldhandel. De inpassing van de ACS-landen in een zo open mogelijke economische wereldorde is het ultieme streefdoel.

Terzake verwijst de heer Hostekint naar de recente open brief van federaal premier Guy Verhofstadt aan de andersglobalisten. Daarin stelde hij met name vast dat de belangen van de minst ontwikkelde landen, en de inspanningen die ook wij voor hun ontwikkeling willen leveren, nagenoeg volledig gefnuikt worden door de Europese politiek, en dan met name door het Gemeenschappelijk Land-

bouwbeleid van de EU (met zijn invoerquota, invoerrechten en uitvoersubsidies). Dit was ongetwijfeld een moedige stellingname vanwege de premier.

Of "Cotonou" in deze situatie verandering zal (kunnen) brengen, is dus nog maar de vraag. Noch in Europa, noch in de Verenigde Staten (de twee reële machthebbers binnen de Wereldhandelsorganisatie), is er immers voldoende politieke wil aanwezig om de ontwikkelingslanden ook echt een faire kans te geven. Het officiële oogmerk van de inpassing van de ontwikkelingslanden in de regels van de Wereldhandelsorganisatie – waar deze landen helemaal niet kunnen wegen op de besluitvorming – is integendeel een perspectief dat de heer Hostekint het ergste doet vrezen.

De minister repliceert op dit alles dat men evidentwijze niet alle heil mag verwachten van de verdragsteksten alleen. Zonder de nodige politieke wil blijven dit immers inderdaad holle teksten. Maar desalniettemin blijft de minister erbij dat het nu voorliggende Cotonou-verdrag voor de ACS-landen van zeer groot belang is, precies omdat het een kader aanreikt waarbinnen verder gewerkt kan worden.

II.2. Tussenkost van de heer Frans Ramon

De heer Frans Ramon laat opmerken dat het voorliggende instemmingsdecreet het allereerste verdrag betreft waarover ook advies werd gevraagd aan de MiNa-Raad. Hij acht dit een zeer positieve ontwikkeling te zijn, die het verdient om naar de toekomst toe absoluut te worden verdergezet.

Uit het betreffende advies onthoudt de heer Ramon verder vooral twee belangrijke elementen.

Vooreerst zijn in het Cotonou-akkoord een aantal principes opgenomen inzake duurzame ontwikkeling, inzake milieu, en de integratie van milieu in andere initiatieven.

Tweedens, wordt in het advies ook meer algemeen gesteld dat een goede integratie van handel en milieu maar mogelijk zal zijn, als milieunormen op een eenduidige manier ingebracht kunnen worden als kenmerk van producten en processen. Waarbij onder andere verwezen wordt naar een geloofwaardige certificatie, wat op zijn beurt afhangt van de capaciteit van een degelijk overheidsapparaat ter plekke.

Dit zijn beginselen waarvan de heer Ramon hoopt dat hij ze in toekomstige verdragen nog frequent zal terugzien.

De minister antwoordt hierop dat hij zich stellig voorneemt om bij toekomstige bilaterale verdragssluitingen door Vlaanderen, het nu door de MiNa-Raad aangereikte advieskader, en de erin vervatte principes, mee te hanteren als uitgangspunt voor de onderhandelingen.

II.3. Tussenkost van de heer Peter Gysbrechts

De heer Peter Gysbrechts meent dat er, ondanks een aantal terechte kritieken, toch ook heel wat positiefs in deze overeenkomst zit. Het opnemen van minder ontwikkelde landen in een onmiskenbaar aanwezige economische en handelsdynamiek kan hen immers – mits ze degelijk omkaderd en ingebed zijn – maar ten goede komen. Dit alles vanzelfsprekend gekoppeld aan een – blijvend noodzakelijke – kwalitatieve ontwikkelingssamenwerking.

Verder deelt de heer Gysbrechts ook de scepsis van de heer Hostekint niet ten aanzien van het hele partnerschapsproces tussen EU en ACS. De opeenvolgende Lomé-akkoorden hebben immers wel degelijk een gunstig effect gehad inzake bevordering van democratie, rechtsstaat en good governance.

II.4. Tussenkost van de heer Miel Verrijken

De heer Miel Verrijken meent dat al deze akkoorden in wezen maar weinig zoden aan de dijk zetten. Hij verwijst terzake naar de merkwaardige evolutie van de wereldmarkt voor koffie en cacao, twee producten die typische voortbrengselen van de ontwikkelingslanden zijn.

Voor wat cacao betreft is er tegelijk sprake van een stijging van de productie én de prijs. Dit omwille van een toenemende vraag naar chocolade op wereldniveau. Toenemende vraag die op haar beurt veroorzaakt wordt door een algemene stijging van het welvaartspeil. Dit is, in economische termen, een geheel nieuw fenomeen.

Voor koffie, een product dat ook vrijwel exclusief in ontwikkelingslanden geproduceerd wordt, is de situatie een stuk genuanceerder. Voor dit product hebben de prijzen een historisch dieptepunt bereikt. Reden hiervoor is dat Vietnam, bijna uit het niets, en in luttele jaren, een zeer grote producent geworden is, die er niet voor schroomt om de –

nochtans eveneens groeiende – wereldmarkt te overspoelen met zijn goedkope productie.

Afsluitend stelt de heer Verrijken vast dat enkel een toename van de mondiale welvaart en de daaruit resulterende mondiale meer-consumptie, de arme landen uit het Zuiden zal toelaten om hun toestand van onderontwikkeling te ontgroeien.

III. STEMMINGEN

III.1. Artikelsgewijze stemming

Artikel 1

Ter stemming gelegd, wordt het eerste artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimité van elf stemmen.

Artikel 2

Ter stemming gelegd, wordt het tweede artikel van het ontwerp van decreet houdende instemming met de Overeenkomst van Cotonou eveneens aangenomen bij unanimité van elf stemmen.

Artikel 3

Ter stemming gelegd, wordt het derde artikel van het ontwerp van decreet houdende instemming met het intern akkoord inzake maatregelen en procedures voor de tenuitvoerlegging van de ACS-EG-partnerschapsovereenkomst en de bijlage, daarna eveneens aangenomen bij unanimité van elf stemmen.

III.2. Stemming over het geheel

In zijn geheel ter stemming gelegd, wordt het ontwerp van decreet houdende instemming met "1. de partnerschapsovereenkomst tussen de leden van de groep van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan, enerzijds, en de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, anderzijds, de bijlagen I tot VI, de protocollen 1 tot 3 en de slotakte, ondertekend in Cotonou op 23 juni 2000 ("Overeenkomst van Cotonou"), en 2. het intern akkoord tussen de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen,

inzake maatregelen en procedures voor de tenuitvoerlegging van de ACS-EG-partnerschapsovereenkomst en de bijlage, ondertekend in Brussel op 18 september 2000", ten slotte eveneens aangenomen bij unanimité van elf stemmen.

De verslaggever,

Frans RAMON

De voorzitter,

Luc VAN DEN BRANDE